

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 17. juni 2008
Kontor: Regional sundhed
J.nr.: 2008-12140-307
Sagsbeh.: lch
Fil-navn: Dokument 1

**Besvarelse af spørgsmål nr. 419 (Alm. del), som Folketinget -
Sundhedsudvalget har stillet til ministeren for sundhed og fore-
byggelse den 2. juni 2008.**

Spørgsmål 419:

"Ministeren bedes oplyse hvilke initiativer, der har været taget fra ministeriets side, for at få sandheden frem om de mange dødsfald der er sket, hvor årsagen angives at være psykotisk sygdom."

Svar:

I gennem flere år har der været fokus på den medicinske behandling af patienter med antipsykotiske lægemidler.

I den forbindelse kan jeg nævne følgende initiativer:

I 2005 udsendte Sundhedsstyrelsen udredningen "Forbruget af antipsykotiske lægemidler blandt ældre". Udredningen viste, at for mange ældre, især plejehjemsboere blev sat i behandling med antipsykotiske lægemidler, at der blev behandlet med for høje doser, og at der blev behandlet i for lang tid. I udredningen blev det påpeget, at der kan ske en bedre organisering af indsatsen, at der skal være større bevågenhed om, at ældres bolig og plejeforhold kan medvirke til udvikling af symptomer, der kan minde om egentlig psykose, og at forbruget af antipsykotiske lægemidler bør monitoreres med henblik på at målrette indsatsen.

I december 2005 udsendte Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Institut for Rationel Farmakoterapi vejledningen "Ældre med demens, psykiatriske symptomer og urolig adfærd". Vejledningen var en kort vejledning i undersøgelse og medicinsk behandling.

I december 2006 udsendte Sundhedsstyrelsen i samarbejde med Lægemiddelstyrelsen udredningen "Forbruget af antipsykotika blandt 18-64 årige patienter med skizofreni, mani eller bipolar affektiv sindslidelse". Udredningen omfatter dels en registerundersøgelse af forbruget af antipsykotiske lægemidler og andre udvalgte lægemidler blandt disse patienter, dels en epidemiologisk undersøgelse, der viste, at en række udvalgte faktorer som fx samtidig behandling med flere antipsykotiske lægemidler, supplerende behandling med sove- og nervemedicin, misbrug, epilepsi og bopæl var associeret med højere dødelighed. Udredningen påpegede, at for mange psykotiske patienter var i behandling med flere antipsykotiske lægemidler, at alt for mange psykotiske patienter modtog samtidig behandling med både antipsykotiske lægemidler og sove- eller nervemedicin. Den epidemiologiske undersøgelse viste, at der ikke var øget risiko for at dø, hvis patienterne samtidig modtog behandling med flere antipsykotiske lægemidler, men at der var øget risiko for at dø, hvis patienterne modtog behandling med både antipsykotiske lægemidler og sove- eller nervemedicin.

På baggrund af undersøgelsens resultater, og inden udredningen blev offentliggjort, indskærpede Sundhedsstyrelsen igen i november 2006, at landets læger skulle udvise stor forsigtighed ved behandling af patienter med både antipsykotiske lægemidler og sove- eller nervemedicin.

På baggrund af, at nye videnskabelige undersøgelser havde tilføjet ny viden om, dels virkninger og bivirkninger af behandling med antipsykotiske lægemidler, dels om rationel behandling med disse lægemidler, udsendte Sundhedsstyrelsen i juni 2007 en revideret vejledning om behandling med antipsykotiske lægemidler til patienter over 18 år. Vejledningen indeholdt en lang række præciseringer i forhold til den tidligere vejledning fra 2000. Behandling med antipsykotiske lægemidler er en specialisopgave, og behandling i mere end tre måneder skal varetages af eller foregå i samarbejde (shared care) med en speciallæge i psykiatri. Der skal foreligge en klar og entydig diagnose før behandlingsstart, ligesom der skal foreligge en behandlingsplan, hvoraf oplysninger om efterbehandling og efterkontrol skal fremgå. Det fremgår endvidere, at der i langt de fleste tilfælde ikke er indikation for behandling med flere antipsykotiske lægemidler samtidig, og at samtidig behandling med antipsykotiske lægemidler og sove- eller nervemedicin ikke kan anbefales. Vejledningen indeholder et helt nyt afsnit om, hvorledes behandlingseffekt og bivirkninger skal monitoreres. Dette primært ud fra viden om, at flere af de antipsykotiske lægemidler kan medføre EKG-forandringer, d.v.s. forandringer i hjertets rytme m.v.

Sundhedsstyrelsen planlægger i samarbejde med Lægemiddelstyrelsen i efteråret 2008 en ny undersøgelse med henblik på at afdække forbruget af antipsykotiske lægemidler hos personer over 18 år. Resultatet af udredningen forventes at foreligge ultimo 2008.

Sundhedsstyrelsens Enhed for Tilsyn planlægger i samarbejde med embedslægerne et tilsynsystem for 2009, som omhandler behandling med antipsykotiske lægemidler til psykotiske patienter på kommunernes psykiatriske bosteder. Undersøgelsen vil omfatte en stikprøve gennemgang af visse patientjournaler. Ved gennemgangen vil der blive lagt vægt på, om behandlingen lever op til Sundhedsstyrelsens vejledning for behandling med antipsykotiske lægemidler. Derudover vil der være en spørgeskemaundersøgelse, hvor det vil blive forsøgt at afklare, hvorvidt de behandlende læger og personalet ansat på bostederne er bekendt med indholdet i styrelsens vejledning.